

ส่วนที่ ๓

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) สรุปร้อยได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย **สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ**
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป เพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และ นักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ในการดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขา ในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

๒. สารสำคัญ

๒.๑ สภาพแวดล้อม

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมากระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยก่อให้เกิดโอกาสทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมืองของประเทศไทยแต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้น กระแสทุนนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่น ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดหรือความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดจากกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและ

บริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลาง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาตัวเองภายในประเทศ ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโต นอกจากนี้ ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่าง ๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคตร้อยปีข้างหน้า สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี สินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจจะมีผลกระทบของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้า มีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่าง ๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิต การแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้านี้ จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผล

ในด้านความมั่นคงของโลกที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานาอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศ สำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบการดำรงชีวิตของคน และทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์ และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้ โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลาย ๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญสำหรับภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น กดดันให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่าง ๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้ามากขึ้น

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดี อันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกักตุนเงินทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะ

การคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่าง ๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้น

แต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบต่าง ๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ทำนายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ กำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลง ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ย่อมส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขจำเป็นที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบอบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่าง ๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และ

กฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาว

ทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้น ๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยิ่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศจะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่องถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็น

จะต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบ ขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัว ได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบท โลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางใน การขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่าง ๆ ของบริบทโลก และบริบท การพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทย ให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความ เหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและ บริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการ เปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรง รักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุข อย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการร่างอยู่ ในขณะนี้ นั้นจะประกอบด้วย วิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบาย แห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการ ไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒.๒ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการ พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้ วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราชอธิปไตยและบูรณภาพแห่ง เขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและ ประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและ ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและ อาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่าง ประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคม โลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

๒.๓ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของ ทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจ

ถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ และบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ ช่วยลด และป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลก ที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมืองขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับและรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผิวกาลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่นการส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลก และในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัล และการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่น ๆ เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม และเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่าง ๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

(๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

(๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

(๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี

(๕) การสร้างความรู้ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนา และสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ ไปสู่สังคมที่เสมอภาค และเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรม และความเข้มแข็งของชุมชน
- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติและพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๒.๔ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลาออกจากรัฐธรรมนูญชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

อย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบ ประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย จะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๒.๕ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๕.๑ สารของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนด เป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับ เข้าใจ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกัน สามารถ ถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่าง ๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วง ๆ ของหน่วยงาน ปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒.๕.๒ ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และแผนในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้าน การจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่าง มีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่กำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ มีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบ การติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๒.๕.๓ กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/ สอดคล้อง ตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการ และการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถ กำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลง และการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ ระหว่างการดำเนินการ และยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว มาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

๑) กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทย จะยังคงประสบภาวะแวดล้อม และบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง ทั้งจากภายใน และภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเข้าสู่สังคม ผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน ที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๒) สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียง ร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ - ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย ซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม และบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙, ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒, ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติ และของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลง ซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลัง ในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมาและยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกัน และสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้ การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อ การแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทย และเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่อง เริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการเงินการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการเงินการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ.๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๖ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ได้รับการยกระดับดีขึ้น จากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดย ในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๔๓-๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐ ประมาณร้อยละ ๕๓

และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับ

ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำ และน้ำประปายังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกใน เขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงาน และ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลัก ๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัย และการตั้งครภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่ม เจเนอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม

ในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมด มาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ ครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คนในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแห่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่าง ๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย อันเนื่องมาจาก

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุด มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระ เข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๗.๑ ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้นโดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่าง ๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔,๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่ง ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(๑) **พื้นที่ป่าไม้ลดลง** เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖ ในปี ๒๕๕๖

(๒) **ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม** ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการดิน เกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) **ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย** และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจังโดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่น ๆ อย่างไรก็ตามในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำเพิ่มมากขึ้น

(๔) **การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น** ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอความต้องการทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) **ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ** ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำตามธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่ง น้ำบาดาลมีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรอย่างไรก็ตาม

การพัฒนาบำบัดน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มค่าในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่าง ๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ฝุ่นละอองก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลงส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียงร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลง ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่าง ๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่น ๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต้น ๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่าสังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการ คือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบหาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่าง ๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้นสถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทยให้

ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยที่ไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข การกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจ จากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียง ร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้างรับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่

ที่สูงเป็นแสนล้านบาทอันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่าง ๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลงนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศ ทั่วโลกจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

๓) บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายฐานะขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ขีดความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญ ๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติ และศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาค และในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คน ที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คน แบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะซบเซา ผลิตภาพแรงงานไทย อาจเพิ่มขึ้นซ้ำปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาวะทางการแพทย์ของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรม ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากร มีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวง และเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่นั้น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานการจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะ ทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณสุขโลกจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญ ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบ มาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลัง และงบประมาณภาครัฐ โดยยึดหลักการรักษาวินัย และความยั่งยืนทางการคลัง และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อย่างคุ้มค่า จัดให้มีระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่าง ๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศ และการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่ และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณาทบทวน นโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่าง ๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึง การมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลกโดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าว ค่อนข้างสั้นกว่าสะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็วด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์

และอื่น ๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน มีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญ ๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ยังมีแนวโน้มที่จะตอกย้ำปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึง (Inclusive Growth) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุนและเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการสั่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญ ๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเหลื่อมล้ำของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อเข้าเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตร ลดลงเกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่เกิด ความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิด การกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผล ต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลให้ภัยพิบัติทางธรรมชาติมี แนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผล กระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการ ดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความ เข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้ กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดย สหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่ ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศส่งเสริม การเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่ เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความ พร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทาง ชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความ เป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

๔) กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจาก วิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดย วิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การ เปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทย เป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาค สู่วิถีความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การลงทุนของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๕) แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้ง สนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของ คนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และ

ความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวความคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการ โดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศเร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่น ๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุน ด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทน สู้สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง โดย

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่ เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้ คนดี คนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรีญรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิต กำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อ การเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อรองรับ การเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุระดับการบริหารจัดการระบบ สุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความยั่งยืนในระยะยาวโดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร ทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหาร จัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทย ศูนย์เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อ สุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบาย สาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของ นโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการ ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุใน รูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนา นวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพ แรงงานโดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับ โครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐาน คุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของ เกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่สร้าง หลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน ระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขภาค กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่ อาศัยแห่งชาติและเมืองนำอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาค ธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูป ระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ. ทรัพยากรน้ำและบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาค และความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเขตการถือครองที่ดินที่เหมาะสมและกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืนบูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น

คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้ใช้น้ำ คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบาย ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนด ปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็น และมูลค่าในอนาคตบังคับใช้มาตรการ ควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว ที่มี ประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่าง ๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและ ค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่ เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้ สามารถปรับระบบ สู่ห่วงโซ่อุปทาน หรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้ง ทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำ กลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการ ขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการ ที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บท การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางการร่วมมือกับอาเซียนและอนุ ภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการ วิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผน ป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติ โดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติ ให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใส ในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาค ส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง โครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูล และราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้า

ตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

ทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๑.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยึดโยงกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๗) ขณะนี้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นมาเพื่อยกร่างยุทธศาสตร์ชาติเบื้องต้น โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและรองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการในคณะกรรมการฯ ดังกล่าวด้วย โดยในเบื้องต้นได้กำหนดวิสัยทัศน์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๗) ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีความตระหนักถึงเป้าหมายอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุมติวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติที่กล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องมีการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างบูรณาการ หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่กำหนดแผนและยุทธศาสตร์ในระดับต่าง ๆ ควรจะยึดกรอบการพัฒนาที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติเป็นแนวทางในการพัฒนา ดังนั้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงนำวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และนำยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง ๖ ด้าน ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ โดยจะกำหนดยุทธศาสตร์ให้ตอบสนองกับบริบทการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในช่วง ๕ ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นสำคัญ

๑.๒ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ พัฒนาค้นทุกช่วงวัยเพื่อคนไทย เป็นคนดี คนเก่ง มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะการพัฒนาและดูแลผู้สูงอายุที่จะมีส่วนสูงขึ้นไปในสังคมสูงวัย ทั้งการสร้างงานที่เหมาะสม การฟื้นฟูและดูแลสุขภาพเพื่อชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรัง การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อสังคมสูงวัย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นฐานการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและรองรับการลดลงของขนาดกำลังแรงงาน โดยการยกระดับคุณภาพ การศึกษาและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การป้องกันและควบคุมปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพเพื่อสร้างสุขภาพที่ดี การสร้างความอยู่ดีมีสุขให้ครอบครัวไทย รวมทั้งการเสริมสร้างบทบาทของสถาบันทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคม

๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติเพื่อสร้างความปรองดองในสังคม การสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถเข้าถึงทรัพยากร แหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก การเข้าถึงบริการทางสังคมของรัฐอย่างมีคุณภาพ ทัวถึง และเป็นธรรม อาทิ การสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคน ได้เต็มตามศักยภาพสามารถประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เน้นการเรียนรู้ เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ การจัดรูปแบบบริการสุขภาพและสวัสดิการทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสม ตามกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลาย รวมทั้ง การพัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนการเพิ่มศักยภาพกองทุนยุติธรรมเพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม อย่างเสมอภาค ซึ่งจะนำไปสู่การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำอันจะนำไปสู่การลดความขัดแย้งในสังคมไทย

๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการนโยบายการเงินและนโยบายการคลัง โดยรวมถึงการปฏิรูปภาษีทั้งระบบเพื่อรักษา เสถียรภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจการปรับโครงสร้างทั้งห่วงโซ่คุณค่าในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ การลงทุน เพื่อต่อยอดการสร้างมูลค่าเพิ่มของสาขาการผลิต และบริการที่เป็นฐานการเติบโต ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน พร้อมทั้งวางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมรวมทั้ง กฎระเบียบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสาขาการผลิต และบริการใหม่ และเศรษฐกิจดิจิทัลเงื่อนไขการรักษา สิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากศักยภาพของพื้นที่โดยเฉพาะภาคการผลิตและบริการที่มีศักยภาพที่จะเป็น ฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศในอนาคต เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมและ บริการสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพ อุตสาหกรรมอากาศยาน อุตสาหกรรมระบบราง อุตสาหกรรม หุ่นยนต์ ธุรกิจบริการสุขภาพ ธุรกิจบริการทางการเงิน ธุรกิจการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติ ธุรกิจภาพยนตร์ การศึกษานานาชาติ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ศูนย์ปฏิบัติการประจำภูมิภาค เป็นต้น

ทั้งนี้ โดยจะให้ความสำคัญกับรูปแบบการพัฒนาในรูปแบบคลัสเตอร์ การสร้างความเชื่อมโยงการผลิต และบริการ การพัฒนา SMEs และการสร้างผู้ประกอบการและเกษตรกรรุ่นใหม่ รวมถึงการสร้างศักยภาพของ ลูกหลานเกษตรกร โดยจะต้องพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ทั้งทุนมนุษย์ โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการและการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อ การค้า การลงทุน เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้า อันจะเป็นการสนับสนุนให้เศรษฐกิจใน ภาพรวมขยายตัวได้ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๕ ซึ่งเป็นปฐมบทของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเข้าสู่การเป็นประเทศ รายได้สูง ที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งอนุรักษ์ฟื้นฟูสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมโดยเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ ๒๐ ตามเป้าหมายระยะยาว พัฒนาการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงาน เพื่อปรับตัวไปสู่รูปแบบของการผลิตและการบริโภคคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมทั้งยกระดับความสามารถในการป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทั้งนี้ เพื่อวางรากฐานและสนับสนุนให้ประเทศมีการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

๕) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ให้ความสำคัญกับความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพให้ประเทศสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยมีสาระครอบคลุม ดังนี้ (๑) สถาบันหลักของชาติให้ดำรงอยู่อย่างมั่นคงเป็นจุดยึดเหนี่ยวของสังคม (๒) ความสามัคคีของคนในชาติลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติและสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม (๓) ความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในทุกพื้นที่ (๔) การบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนชายฝั่งทะเลเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง (๕) สร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกเพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติให้สามารถป้องกันแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติภัยก่อการร้าย (๖) เสริมสร้างความมั่นคงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและไซเบอร์ (๗) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และปกป้อง รักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (๘) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร พลังงานและน้ำ โดยการกำหนดแนวทางบริหารจัดการ (๙) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน และความมั่นคงระหว่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ (๑๐) พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ (๑๑) การบริหารจัดการยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ให้เกิดผลในทางปฏิบัติในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม พัฒนาระบบการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนงานศึกษา วิจัย พัฒนาด้านความมั่นคง

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรมรวมทั้งประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น โดยมีประเด็นการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การปรับปรุงการให้บริการภาครัฐผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) การปรับปรุงกระบวนการงบประมาณและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นโดยการปรับโครงสร้างการบริหารงานท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อให้ประเทศไทยปราศจากการคอร์รัปชัน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ตามกรอบในอนาคตประเทศไทย ปี ๒๕๗๗

๗) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งเน้นการพัฒนากายภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง การเชื่อมโยงเครือข่ายโทรคมนาคม และการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่เมือง การเชื่อมโยงการเดินทางและขนส่งสินค้าระหว่างประเทศที่ได้มาตรฐาน การพัฒนาความมั่นคงด้านพลังงานและการผลิตพลังงานทดแทน การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลลดความเหลื่อมล้ำ

ในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล และการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมระบบรางอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและการผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน อุตสาหกรรมผลิตอุปกรณ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน รวมทั้งการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ทั้งในด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการสร้างเครือข่ายการขนส่งระหว่างประเทศ การพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์และการปรับปรุงระบบบริหารจัดการ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขนส่งจากถนนสู่รางเป็นหลัก

๘) ยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทั้งการเพิ่มการลงทุนวิจัยและพัฒนา และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ฯ ทั้งด้านบุคลากรวิจัยโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการ เพื่อมุ่งให้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปนำไปสู่ศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น เสริมสร้างสังคมที่มีตรรกะทางความคิด มีทุนทางปัญญา เพื่อเป็นรากฐานการดำรงชีวิตที่มีความสุขของคนไทยบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุล อันจะนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนรวมทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาและยกระดับความเจริญให้กับภาคส่วนต่างๆทั้งเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดกลไกบูรณาการระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันจะสนับสนุนให้ประเทศไทยก้าวสู่การแข่งขันในศตวรรษหน้าโดยหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงในอนาคต

๙) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัดของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อรักษาฐานเศรษฐกิจเดิมให้เข้มแข็งโดยมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและความเจริญสู่ภูมิภาค พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคให้เป็นเมืองนำอยู่และปลอดภัย สนับสนุนการเชื่อมโยงในภูมิภาคเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่และสร้างความอยู่ดีมีสุขให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง โดยมีสาระครอบคลุม ดังนี้ (๑) การพัฒนาภาค (๒) การพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค (๓) การพัฒนาพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และ (๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน รวมทั้งความเชื่อมโยงกับการพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพ และโครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกทวาย

๑๐) ยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค กำหนดยุทธศาสตร์การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค ให้เกิดการประสานและพัฒนาความร่วมมือกันระหว่างประเทศทั้งในเชิงรุกและรับอย่างสร้างสรรค์ โดยมุ่งเน้นการดูแลการดำเนินงานตามข้อผูกพันและพันธกรณีตลอดจนมาตรฐานต่าง ๆ ที่ไทยมีความเกี่ยวข้องในฐานะประเทศสมาชิก ทั้งในเวทีระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับอนุภูมิภาค อาทิ การดำเนินงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) การประมง การค้ามนุษย์ และอื่น ๆ ให้เข้าสู่มาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก เป็นต้น การเตรียมความพร้อมในการรองรับและดำเนินงานของประเทศไทย ภายหลังจากเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ (Post-ASEAN ๒๐๑๕) การปรับตัวและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อรองรับและสอดคล้องกับการดำเนินงานตามพันธกรณีของความร่วมมือระดับภูมิภาค อาทิ Regional Comprehensive Economic Partnerships (RCEP) เป็นต้น การเสริมสร้างความเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค และการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานของการ

ประกอบธุรกิจ การให้บริการทางการศึกษา การให้บริการด้านการเงิน การให้บริการด้านสุขภาพ การให้บริการด้านโลจิสติกส์และการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นฐานความร่วมมือในเอเชีย

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/ แผนพัฒนาจังหวัด

➤ แผนพัฒนาภาค

“ประตูล่องออก โครงสร้างพื้นฐานเพียบพร้อม ฐานอุตสาหกรรม แหล่งผลิตผลไม้ สัตว์น้ำ แหล่งท่องเที่ยวนานาชาติ แหล่งการค้าชายแดน”

แนวทางการพัฒนาของภาคตะวันออก

๑. ยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในเวทีการค้าโลก และเอื้อต่อการพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีกระบวนการผลิตได้มาตรฐานสากล ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศ ที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องยั่งยืน และไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชน การเกษตร และการท่องเที่ยว

๒. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การแปรรูป การตลาดอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอน และส่งเสริมกิจกรรมการเกษตรที่รักษาระบบนิเวศ เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัย จากสารพิษ มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมูลค่าเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ

๓. ปรับปรุง พื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล โดยการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก สร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว ให้มีความหลากหลาย สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ และ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวทั้งภายในภาค และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้จำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง

๔. อำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว รวมทั้งจัดเตรียมระบบโครงข่ายบริการพื้นฐาน บริเวณเขตเศรษฐกิจชายแดนให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของภาคเอกชน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางรองรับและกระจายสินค้าสู่อินโดจีน และจังหวัดใกล้เคียง

๕. จัดระเบียบการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างมีแบบแผน เหมาะสม สอดคล้องกับการวางระบบโครงข่ายบริการพื้นฐาน และระบบขนส่งมวลชนรองรับการขยายตัวของเมืองหลวง และสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อให้การขยายตัวของชุมชนเมืองเป็นไปอย่างมีแบบแผน เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวก ปลอดภัย รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจ และบริการนานาชาติ

๖. ปรับปรุงและขยายระบบโครงข่ายการคมนาคมขนส่ง ในจุดที่เป็นคอขวดหรือเชื่อมโยงส่วนที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ เพื่อให้มีโครงข่ายคมนาคมที่เหมาะสมในการขนส่ง สามารถกระจายสินค้าได้สะดวกรวดเร็ว ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และสนับสนุนการเป็นประตูสู่เศรษฐกิจนานาชาติ

๗. อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ให้มีความหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติ และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

➤ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

วิสัยทัศน์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสีเขียวชั้นนำในอาเซียน ฐานการผลิตและจำหน่ายผลไม้ ประมง และปศุสัตว์ เพื่อการส่งออก แหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติ เขิงนิเวศ เขิงเกษตร เขิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจใหม่ชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และประตูสู่เศรษฐกิจโลก

เป้าประสงค์รวม

๑. เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สมดุล มีเสถียรภาพ และสามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ
๒. เป็นศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การลงทุน การขนส่ง และโลจิสติกส์ ระดับนานาชาติพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๓. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น และมีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการ

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และระยองให้เป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสีเขียวชั้นนำในอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนา การผลิตอาหารและสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานมีความทันสมัย และเป็นสากล เพื่อให้เป็นฐานการผลิต และจำหน่ายผลไม้ ประมง และปศุสัตว์ เพื่อการส่งออก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติ เขิงนิเวศ เขิงเกษตร เขิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และเกิดผลที่เป็นรูปธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปกป้องและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลาย อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

➤ แผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดระยอง

วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งความสมดุล เพื่อชีวิตพอเพียง”

เป้าประสงค์

๑. สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และภาคพาณิชย์กรรม
๒. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางสังคม บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง
๓. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด และใช้ประโยชน์สูงสุดพร้อมการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมในทุกระดับ
๔. เตรียมความพร้อมของจังหวัดระยองสู่การแข่งขันระดับสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภัณฑ์เกษตร และเกษตรแปรรูปให้มีคุณภาพมาตรฐานปลอดภัยตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เต็มโตควบคู่กับภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพยั่งยืน
๓. ส่งเสริมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และสนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)
๔. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และควบคุมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๕. เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการมีส่วนร่วมของประชาชน
๖. เชื่อมโยงและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคพาณิชยกรรมและภาคบริการสู่สากล

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ มีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายในปี ๒๕๖๑”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเป็นเลิศ ด้านการศึกษา การกีฬา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพสังคมและการเมืองด้วยการบริหารข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศให้อยู่ดีมีสุข
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุล และยั่งยืน
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

“ตำบลวังจันทร์น่าอยู่ คุณภาพชีวิต ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ได้เรียงลำดับ ก่อน – หลัง ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุข
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข

๒.๓ เป้าประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุข

เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์

เป้าประสงค์

๑. เพื่ออนุรักษ์และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั้งเดิม และความสงบสุขของชุมชน
๒. ยกระดับและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งมีแหล่งการเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสารที่ทันเหตุการณ์
๓. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และภูมิปัญญาอันดีงามของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุข

เป้าประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมสุขภาพ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
๒. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้า ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสุขอนามัยในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

๑. เพื่อสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๒. เพื่อสิ่งแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม ไม่มีมลพิษ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรและเทคโนโลยีสารสนเทศ

เป้าประสงค์

๑. เพื่อระบบการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล
๒. ประสานความร่วมมือ และสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาขององค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีคุณธรรม จริยธรรม
๒. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อต่อผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และสร้างความสมานฉันท์ในสังคม
๓. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมถึงมีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและอบายมุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข

เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. สนับสนุน และส่งเสริมเพื่อสร้างโอกาสให้กับชุมชน
๓. ส่งเสริมและฟื้นฟูความสมบูรณ์ของธรรมชาติชุมชน
๔. การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
๕. ส่งเสริมการให้บริการประชาชนขั้นพื้นฐาน

๒.๔ ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุขปโภค

ตัวชี้วัด

- จำนวนถนน สะพาน ไรต์ทาง ท่อระบาย รางระบายน้ำ ระบบประปา ไฟฟ้า สาธารณูปการที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์

ตัวชี้วัด

- จำนวนโครงการหรือกิจกรรม ที่ส่งเสริมด้านการศึกษา และกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัด

๑. เพื่อพัฒนาให้ประชาชนในตำบลมีการประกอบอาชีพมั่นคงและสร้างรายได้ที่เพียงพอ
๒. สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพของประชาชนในตำบลวังจันทร์ให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุข

ตัวชี้วัด

- จำนวนโครงการ/ กิจกรรม ที่ป้องกันโรคติดต่อ และสร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ตัวชี้วัด

- จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ
ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร
๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตัวชี้วัด

- จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข
ตัวชี้วัด

๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินการ
๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ผู้ด้อยโอกาส ที่ได้รับสวัสดิการ

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุขปโภค
ค่าเป้าหมาย

- ปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณสุขปโภค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์
ค่าเป้าหมาย

- ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว
ค่าเป้าหมาย

๑. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ได้มาตรฐาน

๒. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุข
ค่าเป้าหมาย

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ค่าเป้าหมาย

- อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรและเทคโนโลยีสารสนเทศ
ค่าเป้าหมาย

๑. เสริมสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๒. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีความทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ค่าเป้าหมาย

- เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข
ค่าเป้าหมาย

๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๖ กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุขปโภค
กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑.๑ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ รางระบายน้ำ	จำนวนที่เพิ่มขึ้นของถนนสะพาน ท่อระบาย รางระบายน้ำ ที่ได้มาตรฐาน
๑.๒ ติดตั้ง ปรับปรุง บำรุงระบบไฟฟ้าสาธารณะ	จำนวนที่เพิ่มขึ้นของไฟทางสาธารณะ
๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนา ระบบประปาและแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค ให้ได้มาตรฐานและ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน	จำนวนระบบประปา และแหล่งน้ำ ที่ได้รับการ บำรุงรักษา
๑.๔ ปรับปรุงและติดตั้งพัฒนาระบบโทรคมนาคม	จำนวนระบบโทรคมนาคม ที่ได้รับการบำรุงรักษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์
กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๒.๑ เพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิถี ชีวิตของชุมชน	จำนวนร้อยละที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
๒.๒ สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและ นอกกระบบ	จำนวนผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง
๒.๓ สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
๒.๔ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของเด็ก ปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๓.๑ พัฒนา ฝึกอบรม และส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน	จำนวนโครงการที่ได้รับการฝึกอบรมและส่งเสริมอาชีพ
๓.๒ ส่งเสริมการประกอบอาชีพขนาดกลางและขนาดย่อม	ร้อยละของอาชีพที่ได้รับการส่งเสริม
๓.๓ ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ	ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จำนวนกลุ่มอาชีพที่ได้รับการพัฒนาความเข้มแข็ง
๓.๔ พัฒนาส่งเสริมการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์	จำนวนเกษตรกรที่ปลูกพืชเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๔.๑ พัฒนาศักยภาพทางการกีฬาและส่งเสริมการออกกำลังกาย	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๔.๒ ส่งเสริมให้ความรู้หลักสาธารณสุขมูลฐาน	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๕.๑ สร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๕.๒ การกำหนดแผนการจัดมลพิษและขยะมูลฝอย	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรและเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๖.๑ พัฒนาศักยภาพ คุณภาพขององค์กรและบุคลากร	๑.จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ ๒.จำนวนบุคลากรที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา
๖.๒ สร้างช่องทางการเข้าร่วมของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การดำเนินงานของ อบต. และร่วมแสดงความความเห็น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๖.๓ พัฒนาปรับปรุงพื้นที่ทำการ อบต.และอาคารสำนักงาน อบต.	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๗.๑ พัฒนาจิตสำนึกและตระหนักในการอยู่ร่วมกันในสังคม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗.๒ ส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ
๗.๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมอยู่ดีมีสุข
กลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๘.๑ ส่งเสริมให้ความรู้และพัฒนาในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง และสังคมอยู่ดีมีสุข	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์

การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ เป็นการดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในจังหวัด และภายในประเทศ โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับประเทศ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ พลังงาน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น ทิศทางการบริหารจัดการตำบล จึงมุ่งเน้นการบริหารจัดการภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็ง และศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตำบล เพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค การพัฒนาด้านการศึกษา เศรษฐกิจภายในตำบล เพื่อเป็นฐานรากในการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ ภาคการเกษตร ขณะเดียวกันจำเป็นต้องปรับตัวในการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในระดับจังหวัด ภูมิภาคและระดับประเทศ การเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งที่ต้องก้าวไปพร้อมกับการยกระดับคุณภาพคน การเสริมสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตำบล

นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์กร เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารราชการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กร ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปลูกจิตสำนึกค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม และควรคำนึงถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาในกลุ่มภาคตะวันออก ที่มุ่งเน้นการพัฒนาในกลุ่มภาคตะวันออก ให้เป็นฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมสีเขียวชั้นนำในอาเซียน ฐานการผลิตและจำหน่ายผลไม้ ประมง และปศุสัตว์ เพื่อการส่งออก แหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติ เขิงนิเวศ เขิงเกษตร เขิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวโดยชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจใหม่ชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และประตูสู่เศรษฐกิจโลกเพื่อให้บรรลุภารกิจ และวิสัยทัศน์ของตำบล โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญานำทาง และคำนึงถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงที่จะเป็นทั้งโอกาส และข้อจำกัด เป็นแนวทางในการพัฒนาในอนาคต ดังนี้

● **ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน (Enhancing the efficiency and Development of occupational sustainable)**

การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคม ประปา ไฟฟ้า และสาธารณูปการ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และผังเมือง คือการเตรียมความพร้อม อำนวยความสะดวกในการขนส่ง สินค้าเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เนื่องจากในพื้นที่ที่มีสวนผลไม้ที่มีศักยภาพ สิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์

การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ ทั้งอาชีพหลัก และอาชีพเสริม ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของประชากรทั้งหมดในตำบล เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสานกันมากยิ่งขึ้น โดยการแบ่งพื้นที่ปลูกพืชหลากหลายชนิด เช่น สวนยางพารา สวนขนุน สวนทุเรียน ลองกอง สัดส่วนการปลูกเป็นไปตามสภาพพื้นที่ ระยะเวลาการให้ผลผลิต และความชำนาญของแต่ละสวน ทำให้มีผลไม้ออกสู่ตลาดตลอดทั้งปี มากบ้างน้อยบ้างตามกำลังการผลิต

การส่งเสริมการพัฒนาคน ตั้งแต่เกิดจนตาย ในทุกเพศทุกวัย การส่งเสริมการดูแลสุขภาพทั้งสุขภาพ กาย สุขภาพใจ และปัญญา ประชาชนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับสวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และภาครัฐอย่างทันทั่วถึงและทั่วถึงเป็นธรรม ส่งเสริมประเพณีวัฒนธรรมของไทยและท้องถิ่นปลูกฝังจิตสำนึก ความเป็นไทยให้กับคนรุ่นใหม่

การเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคมนาคม ที่สะดวกต่อการเดินทางและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการขยายฐานการผลิต อาทิ ไฟฟ้า และ ประปา การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน ทบทวนบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิตในพื้นที่ ยกย่อง กระบวนการผลิต ให้เป็นมาตรฐานเท่าเทียมสากล การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งต้องมีการควบคุมมาตรฐานการดูแล รักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาคุณภาพชีวิต เตรียมรับมือผลกระทบจากปัญหาสังคม และปัญหาด้านสาธารณสุขที่อาจเกิดจากการเคลื่อนย้าย แรงงานและนักท่องเที่ยวโดยเสรี อาทิ โรคระบาด ความขัดแย้งทางสังคมและเชื้อชาติ การเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การค้ามนุษย์ จะต้องจัดสวัสดิการ สังคมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง การจัดการด้านการศึกษา เน้นการพัฒนามาตรฐานด้านการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน พัฒนาและ สนับสนุนครูผู้สอนและนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอน

● **น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy)**

ประเทศไทยน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในภาคีการพัฒนากระจายไปทุกภาคส่วน การใช้หลักปรัชญานำทางในการขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหารและกระแสการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เน้นการนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายของครัวเรือน ขณะที่ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การพึ่งตนเอง พัฒนานวัตกรรมและคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการจัดทำแผน ชุมชน สร้างแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นชุมชนเข้มแข็ง ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักและเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างกระแสการประชาสัมพันธ์ในสื่อรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจหลักความพอประมาณ การมี ภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไข มีความรู้ การมีคุณธรรม และความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ ตลอดจน ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้องในด้านการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาคประชาชน ส่วน ราชการ/ องค์การภาครัฐ หน่วยงานเอกชน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ จึงกำหนด จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ คือ “ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดูแลคุณภาพชีวิต และส่งเสริม พัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน”

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และระบบสาธารณสุขปภค

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสาธารณสุข

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของ อบต. ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน

ตารางการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. มีการแบ่งส่วนงานโดยกำหนดอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจนและครอบคลุมงานในความรับผิดชอบทุกด้าน	๑. ลักษณะการทำงานมุ่งที่ผลงานของแต่ละส่วนราชการมากกว่าการทำงานในภาพรวมของ อบต.
๒. มีการวางแผนการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายทุกชั้นตอน	๒. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดแคลนไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน
๓. พนักงานส่วนใหญ่มีความสามารถในการประสานงานกับประชาชนในพื้นที่	๓. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีการโอน – ย้าย บ่อย และบรรจุใหม่ ทำให้การทำงานไม่มีความต่อเนื่อง และประสิทธิภาพในการทำงานน้อย
๔. มีการกำหนดแผนอัตรากำลังของพนักงาน อบต. และพนักงานจ้างตามโครงสร้าง	๔. ความต้องการ และความคาดหวังของประชาชนในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนมีค่อนข้างสูงแต่องค์การบริหารส่วนตำบลยังสามารถตอบสนองได้น้อย
๕. มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน และมีการบูรณาการจัดทำแผนการทำงาน ร่วมกับหน่วยงาน หรือส่วนราชการอื่น	

จุดแข็ง (ต่อ)	จุดอ่อน (ต่อ)
<p>๖.ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดนโยบายได้เองภายใต้กรอบของกฎหมาย</p> <p>๗.มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นของตนเองซึ่งเป็นเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบล</p> <p>๘.ผู้บริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงทำให้เข้าใจปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง</p> <p>๙.ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้มีความสะดวกคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น</p> <p>๑๐.มีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการใช้งบประมาณ</p>	<p>๕.งบประมาณค่อนข้างน้อย ทำให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนยังไม่ครอบคลุมและเพียงพอ</p> <p>๖.เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย</p>

๒) โอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น

โอกาส	อุปสรรค
<p>๑.กฎหมายกระจายอำนาจฯ เอื้อต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล</p> <p>๒.มีแนวโน้มได้รับการถ่ายโอนภารกิจเพิ่มมากขึ้นตามแผนกฎหมายกระจายอำนาจฯ</p> <p>๓.เส้นทางคมนาคมสะดวก มีถนนสายบ้านบึง – แกลง ผ่านไปแหล่งท่องเที่ยว ระยอง จันทบุรี และ ตราด ได้อย่างสะดวกสบาย</p> <p>๔.เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>๕.มีการปลูกพืช หรือทำเกษตรหลากหลายชนิด ของประชาชนในตำบลวังจันทร์</p> <p>๖.มีวัด และสถานธรรม ซึ่งสามารถพัฒนาเสริมสร้างความพร้อมให้เป็นแหล่งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน และประชาชนในตำบล</p> <p>๗.สภาพของพื้นดิน มีคุณภาพค่อนข้างสมบูรณ์เหมาะกับการปลูกพืชได้หลายชนิด</p> <p>๘.มีวัฒนธรรมประเพณีที่ยึดมั่นปฏิบัติต่อเนื่อง</p>	<p>๑. อำนาจหน้าที่ตามแผนกระจายอำนาจฯ บางภารกิจยังไม่มีชัดเจน</p> <p>๒. การให้ความอิสระองค์การบริหารส่วนตำบล จากส่วนกลางยังไม่เต็มที่ ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุมดูแลจาก ส่วนภูมิภาค</p> <p>๓.การจัดสรรงบประมาณจากรัฐยังไม่เพียงพอกับภารกิจที่ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น</p> <p>๔.การใช้แรงงานต่างด้าว นำมาซึ่งปัญหาของโรคระบาด เช่น ไข้เลือดออก ไข้หวัดนก ไข้มาเลเรีย เนื่องจากเจ้าของธุรกิจไม่มีระบบควบคุมที่ดีพอ</p> <p>๕.ผลกระทบจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น อากาศเป็นพิษ น้ำเสีย</p> <p>๖.การเมืองไม่มีความเสถียรภาพ</p> <p>๗.ขาดการติดต่อร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของ อบต. วังจันทร์ จึงสรุปได้ว่า อบต. วังจันทร์ มีศักยภาพการพัฒนาที่ปัจจัยภายนอกมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค และปัจจัยภายในมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน ดังนั้น จึงต้องจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่นำเอาศักยภาพที่มีออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งนับว่า “เป็นองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนา ”

ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ เนื่องจากจะทำให้ทราบปัญหาความต้องการที่แท้จริง และสามารถวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด ทั้งยังก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้าด้วยความเห็นพ้องต้องกัน สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาฉบับนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนโดยการจัดทำประชุมประชาคมหมู่บ้านและตำบล เพื่อรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นได้ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑. ถนน ท่อระบายน้ำ และทางเท้า

จากการสำรวจพื้นที่และความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ถนนบางสายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ยังเป็นถนนลูกรังเกือบ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีสภาพเป็นหลุม เป็นบ่อ เนื่องจากสภาพการใช้งานที่ยาวนาน ในขณะที่บางสายยังไม่มีไหล่ทางและท่อระบายน้ำ ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมกัดเซาะถนนเสียหาย นำไปสู่การสำรวจจัดทำโครงการบรรจุในแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาต่อไป

๒. ไฟฟ้า ประปา

ประชาชนมีความต้องการไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างที่เปิดใช้ครอบคลุมถนนทุกสาย เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยพบว่าบางแห่งชำรุดทำให้เกิดความมืดสลัว และโดยเฉพาะในช่วงที่เป็นทางแยก ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากเกิดอาชญากรรม และอุบัติเหตุ ขึ้นในพื้นที่จะส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชน เช่น บริเวณทางแยกสายหลักของหมู่บ้าน หรือตามซอย

สำหรับเรื่องน้ำประปา พบว่า ยังมีบางส่วนที่ยังไม่มีน้ำใช้ น้ำประปาไม่สะอาด และขอให้มีการขยายเขต และปัญหาคุณภาพน้ำประปาไม่ดี ชุ่นแดง

๒) ด้านสังคม

๑. สุขภาพอนามัยของประชาชน

ประชาชนไม่เอาใจใส่สุขภาพเท่าที่ควร ทำให้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยยังมีผลกระทบต่อประชาชนบ้าง โดยที่ผ่านมามองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกับกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพฯ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านวังจันทร์แก้ปัญหาเชิงรุกคือ การจัดมาตรการทางสังคมในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย, หญิงยุคใหม่ห่างไกลมะเร็งปากมดลูก การดูแลสุขภาพของผู้ป่วยความดัน เบาหวาน ฯลฯ เพื่อออกให้บริการแก่ประชาชนถึงที่ในหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนได้รับการดูแลทั่วถึงมากขึ้น และยังมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดโครงการดังกล่าวอย่างต่อเนื่องต่อไป นอกจากนี้พบว่าบางแห่งยังมีการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งมีสัตว์เป็นพาหะ เช่น ยุง โดยประชาชนแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการฉีดพ่นยาและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคต่อไป

๒. การศึกษา

ปัจจุบันประชาชนให้การตอบรับกับการพัฒนาทางการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ทั้งนี้สภาพปัญหาและความต้องการในลำดับต่อมาที่พบคือ ประชาชนต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีการพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศเฉพาะด้านในหลายรูปแบบ เช่น ความเป็นเลิศในการสอนภาษาอังกฤษ , คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นต้น

๓. การอนุรักษ์และทำนุบำรุงศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

สภาการณในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารเป็นยุคโลกาภิวัตน์ โลกไร้พรมแดน ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คน ก่อให้เกิดการครอบงำทางวัฒนธรรม รวมทั้งพฤติกรรมกรลอกเลียนแบบตามสังคมที่ยึดถือกันว่าทันสมัยกว่า หากปล่อยปละละเลยไปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามก็จะถูกกลืนและสูญหายไป ในที่สุด ในประเด็นนี้ประชาชนได้ให้ความสำคัญและต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น เช่น การทำนุบำรุงศาสนาทุกศาสนา ดนตรีไทย มารยาทไทย รำไทย รวมทั้งการอุปถัมภ์ผู้สูงอายุให้มีการทอดทิ้ง เนื่องจากผู้สูงอายุ คือ บุคคลสำคัญในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง รวมทั้งการจัดกิจกรรมเยาวชนห่างไกลปัญหาเสพติดเพื่อสร้างความสงบสุขในสังคมด้วย

๔. การสนับสนุนและส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

ประชาชนมีความต้องการในสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ออกกำลังกายมากขึ้น โดยแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล จัดสร้างหรือหาพื้นที่โดยประสานกับหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านงบประมาณ รวมทั้งการดูแลรักษาสถานที่สาธารณะเดิมที่มีอยู่ ให้มีความสมบูรณ์เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างเต็มที่ การจัดหาอุปกรณ์กีฬา นอกจากนี้ยังมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การจัดลานกีฬาและวัฒนธรรม เป็นต้น และในช่วงปิดเทอมควรจัดให้มีกิจกรรมอบรมกีฬาแก่เด็กและเยาวชน เพื่อเสริมสร้างสุขภาพอนามัยที่แข็งแรงแก่เด็กด้วย

๓) ด้านเศรษฐกิจ

จากภาวะเศรษฐกิจโลก ทั้งปัญหาการค่าน้ำมันแพงปัญหาการค้าพืชผลการเกษตรราคาตกต่ำ มีผลกระทบเกิดปัญหาคนว่างงานเป็นจำนวนมาก ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่สูงขึ้น ทำให้ประชาชนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายทุกด้าน การส่งเสริมแก้ไขปัญหาลูกท้อของประชาชนเป็นภารกิจสำคัญยิ่งของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพมีงานทำมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพตามความต้องการของชุมชน และโครงการสนับสนุนกลุ่มอาชีพ/กลุ่มอาชีพสตรี นับว่าเป็นการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนเป็นอย่างดี หากแต่ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของเกษตรกรในพื้นที่ ที่ยังรอการแก้ไข

๔) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ มีปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้น ปัญหาฝุ่นละออง ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาวัตถุอันตราย ภัยแล้ง ซึ่งหากไม่มีการวางแผนในการแก้ไขปัญหาก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของพื้นที่ได้ โดยพื้นที่ที่ประสบปัญหามากจะเป็นครัวเรือนที่อยู่ในสวนยางพาราและสวนผลไม้ ส่วนปัญหาขยะตกค้างพบทั่วไปในหลายชุมชน เนื่องจากยังไม่มีระบบการจัดการขยะที่ดี

๕) ด้านการบริหารและการบริการประชาชน

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น จะเห็นได้จากการให้ความสำคัญกับการจัดประชุมประชาคมระดับหมู่บ้าน การจัดทำแผนชุมชน การให้ตัวแทนของประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือคณะกรรมการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในทุกด้านทำให้ประเด็นการพัฒนาด้านการบริการประชาชนอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ แต่จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทำให้ทราบปัญหาความต้องการเพิ่มขึ้น ได้แก่ การแจ้งข้อมูลข่าวสารในการร่วมกิจกรรมของชุมชนที่กระชั้นชิดเกินไป การจัดกิจกรรมพบประชาชนโดยผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มากขึ้นตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ การติดตามงานโครงการที่ทำอย่างต่อเนื่อง และการบริการประชาชนอย่างเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน เป็นต้น

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ตามทีกลุ่มประเทศในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน ๑๐ ประเทศ ได้รวมตัวจัดตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยในช่วงตั้งแต่ ปี ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๓๔ สมาคมเอเซียนให้ความสำคัญด้านการเมือง และความมั่นคง มุ่งส่งเสริมสันติภาพ และเสถียรภาพในภูมิภาค ต่อมาในปี ๒๕๓๕ ประเทศไทยในฐานะสมาชิกสมาคมอาเซียนได้ผลักดันให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศในอาเซียน โดยให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) หรือ อาฟต้า (AFTA) ในการลดภาษีศุลกากร ระหว่างกันเหลือร้อยละ ๐-๕ เป็นที่เรียบร้อยเมื่อปี ๒๕๕๑ ซึ่งได้ส่งผลให้ปัจจุบัน บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศในอาเซียนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและภูมิภาคใกล้เคียง คือ จีน และอินเดีย ตลอดจนภูมิภาคอื่น เช่น สหภาพยุโรป อีกทั้งได้เกิดปัญหาความท้าทาย ความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เช่น โรคระบาด การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ ทำให้อาเซียนจำเป็นต้องปรับตัว เพื่อให้สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ระหว่างประเทศ ประกอบกับ ที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนปี ๒๕๕๐ (๒๐๐๗) ณ เมืองเบซู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย

(๑) เพื่อให้อาเซียนเป็นฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า ทุน และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ได้อย่างเสรี

(๒) เพื่อสร้างเสริมขีดความสามารถในการแข่งขัน

(๓) เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ลดช่องว่างการพัฒนาระหว่างสมาชิกเก่าและสมาชิกใหม่

(๔) เพื่อบูรณาการเศรษฐกิจของอาเซียนเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยผ่านการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศนอกภูมิภาค

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี ๒๕๕๘ ในกรณีของประเทศไทย ส่วนที่สำคัญ คือ การปรับตัวและการเตรียมความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพราะว่าถ้าหากชุมชนท้องถิ่น ไม่มีมาตรการหรือ แผนรองรับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ก็จะทำให้เกิดความเสียหายเปรียบทางการแข่งขัน การตลาด ตลอดจนทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ถือว่าเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน และการสร้างชุมชนท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์ ให้มีความสามารถในการบูรณาการเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียนให้เข้ากับบริบทของชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ภารกิจสำคัญในการจัดบริการสาธารณะให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น จำเป็นต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญของการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับประชาชน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นและการบริหารงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องวางแผน และเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่น ๗ ด้าน ดังนี้

(๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสร้างเครือข่ายคมนาคม ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้เกิดการรวมตัวของเศรษฐกิจที่มีมูลค่า และมีช่องทางการกระจายสินค้าเพิ่มมากขึ้นนอกจากนั้น จะเกิด การเรียกร้องจากกลุ่มนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยให้มีการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคม เพื่อให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและแรงงานมีความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมุ่งเน้นการพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการขยายฐานการผลิต อาทิ ไฟฟ้าและประปา ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจไม่สามารถดำเนินการได้โดยลำพัง จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) การพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจในระดับชุมชน การหลั่งไหลเข้ามาของทุนต่างชาติที่จะเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทบทวนบทบาทในการดูแลและช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิตในพื้นที่ โดยอาจจะต้องมีนโยบายในการส่งเสริมอาชีพ ทั้งอาชีพหลักและอาชีพเสริมเปิดรับวิสัยทัศน์ในกระบวนการผลิตแบบใหม่ เพื่อยกระดับกระบวนการผลิตให้เป็นมาตรฐานเท่าเทียมกับระดับสากล

(๓) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายเรื่องการสร้างความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของประชาคมอาเซียน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเร่งปรับระบบการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องดูแลทรัพยากร และจัดการอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เน้นการจัดการบนพื้นฐานของความเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อสร้างความรัก ความหวงแหนในทรัพยากร และก่อเกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามต้องไม่ลืมเรื่องของการควบคุมมาตรฐานการดูแลรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนอาจต้องทบทวนขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) การพัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเตรียมรับผลกระทบจากปัญหาสังคมและสาธารณสุขที่อาจเกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงาน และนักท่องเที่ยวโดยเสรี อาทิ โรคระบาด ความขัดแย้งทางสังคม และเชื้อชาติ และอาชญากรรมข้ามชาติ อาทิ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเน้นการจัดบริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานที่กำหนดในแต่ละงานหรือ กิจกรรมอย่างเคร่งครัด รวมทั้งจะต้องจัดสวัสดิการสังคมสำหรับเด็ก กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มด้อยโอกาส อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับการเข้าถึง การดูแลสุขภาพของคนในชุมชน ซึ่งจะทำให้ชุมชนมีการดำรงชีวิตที่ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

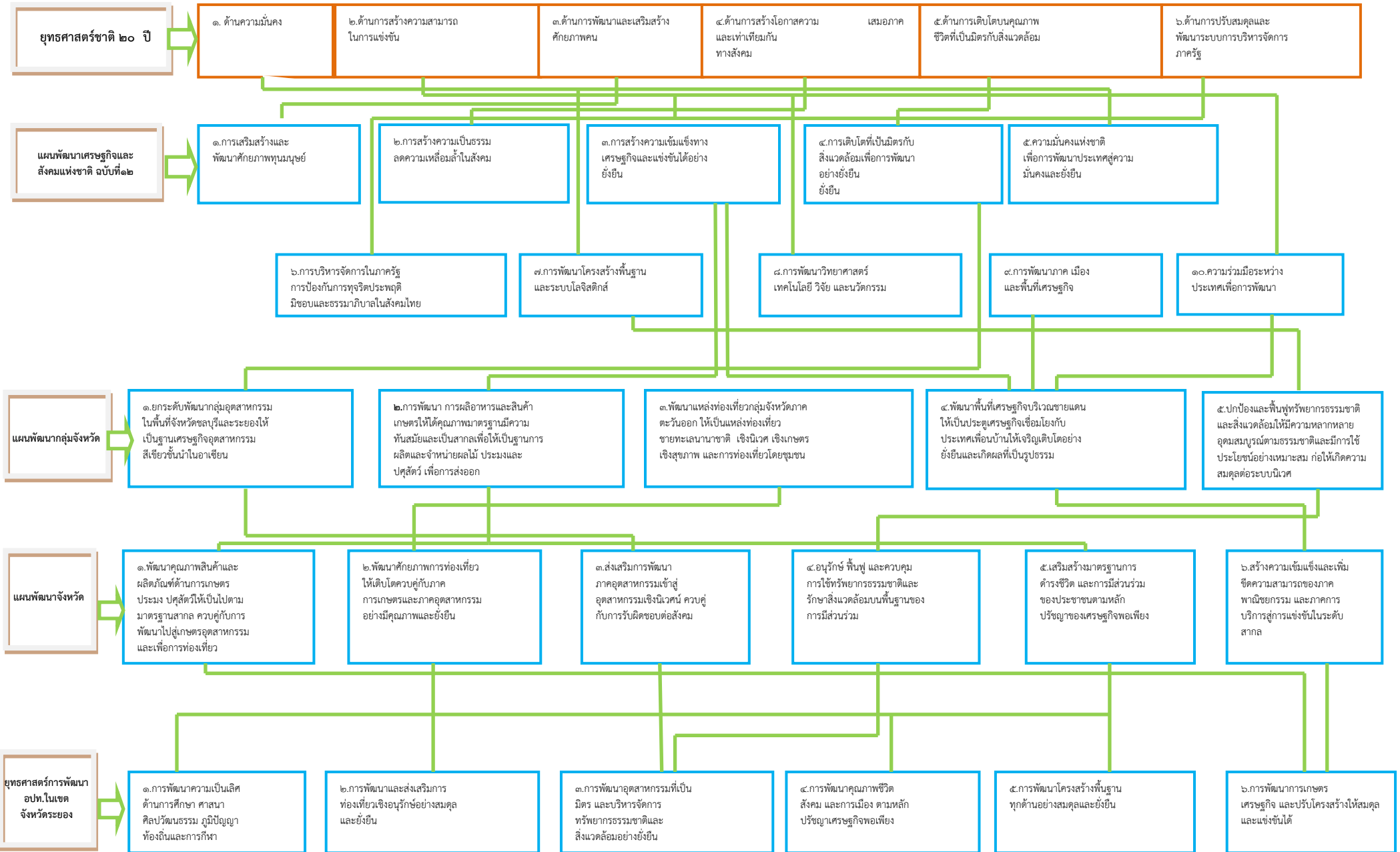
(๕) การรักษาความสงบเรียบร้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีบทบาทในการเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นรวมทั้งอาจต้องพัฒนาระบบและจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับแรงงานอพยพร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนร่วมกับชุมชนในการกำหนดกติกาและหลักเกณฑ์ของชุมชนให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้ภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทรและมีความมั่นคง

(๖) การจัดการด้านการศึกษา ภาษา วัฒนธรรม จารีตประเพณี การศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาต่าง ๆ เสมือนประตูเชื่อมกับโลกภายนอก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ในการจัดและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ประชาชนและชุมชนต้องพัฒนาประชาชนและชุมชนให้สามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้โดยต้องเน้น “การพัฒนามาตรฐานด้านการศึกษา” ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา โดยปรับหลักสูตรการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียนเพื่อการสื่อสารที่ดี การพัฒนาและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศสมาชิกและนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ความเป็นสากลและมีคุณภาพ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำข้อมูลที่จำเป็นต่อแรงงานต่างชาติ เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ สำหรับเรื่องวัฒนธรรมและจารีตประเพณีนั้น นอกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนแล้ว ยังต้องเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเชิงวัฒนธรรมระหว่างประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนใน

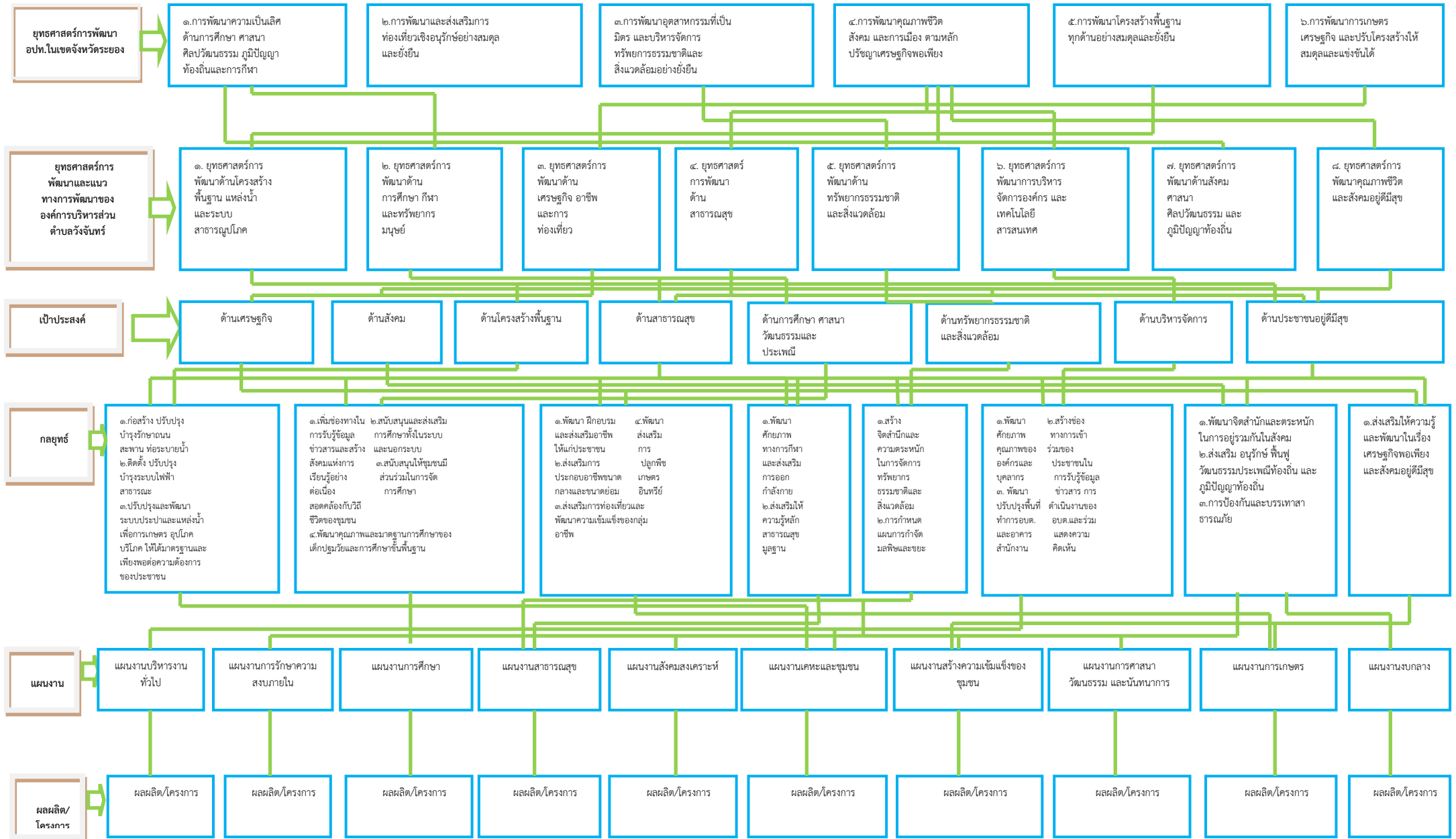
ประเทศอาเซียนอื่นที่มีพรมแดนติดต่อกัน ซึ่งมักจะมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน การจัดกิจกรรมเช่นนี้จะช่วยให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น

(๗) การปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานด้านวิเทศสัมพันธ์ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนเพื่อรับรองเนื้องานด้านการต่างประเทศและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และเพื่อให้สามารถสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนจากประเทศอื่นที่มาติดต่อราชการได้

๓.๓ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

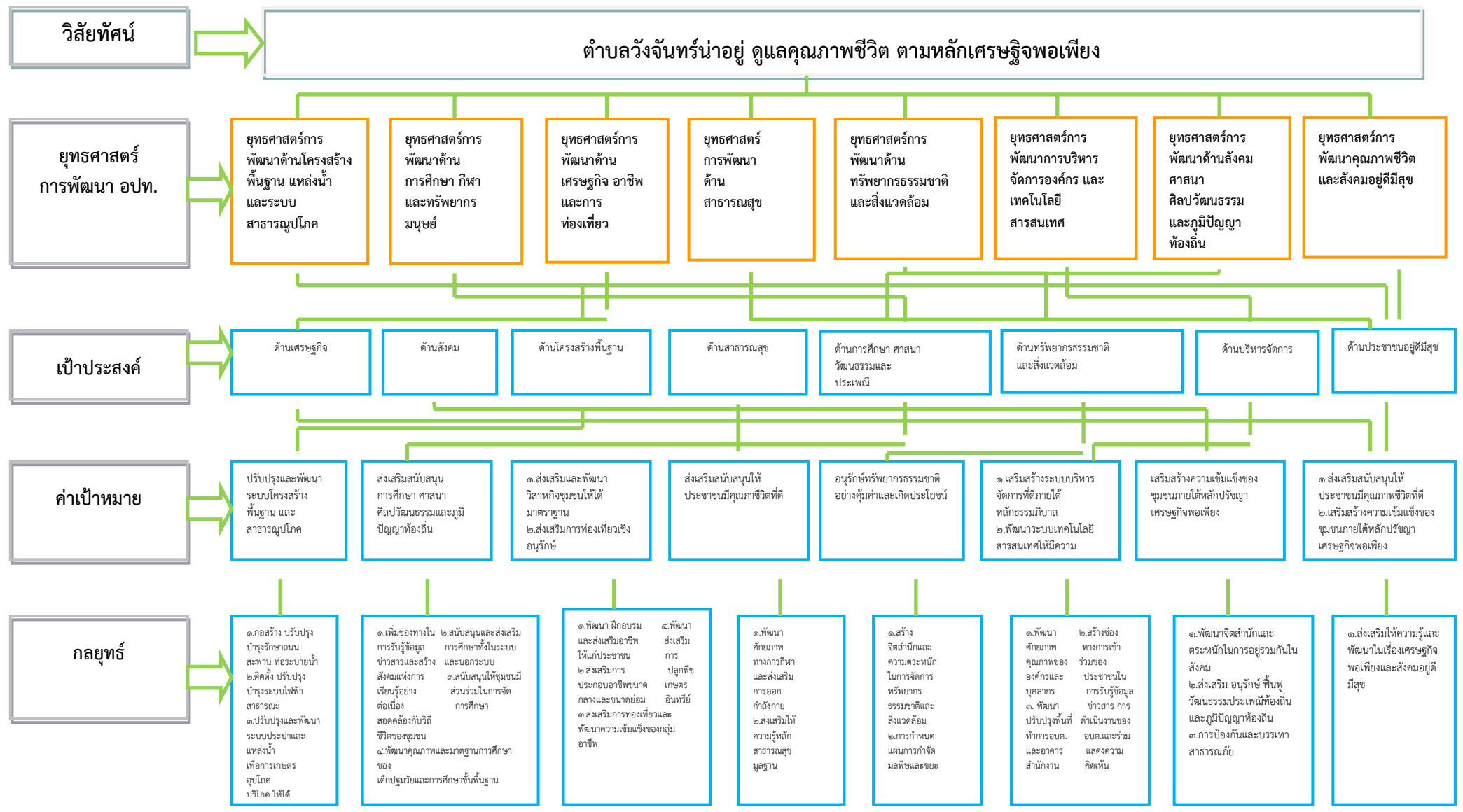

๓.๓ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

๓.๔ แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์

๓.๕ รายละเอียดยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/ โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้า ของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/ โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก	หน่วย สนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน	การพัฒนาด้านโครงการพื้นฐานแหล่งน้ำและระบบสาธารณูปโภค	เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานรองรับการขยายตัวของชุมชน	๑.จำนวนถนนสะพาน ใหญ่ทาง ท่อระบายน้ำ	๖	๖	๖	๖	ปีละ ๖ โครงการ	๑. ก่อสร้าง ปรับปรุงบำรุงรักษาถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ รางระบายน้ำ	โครงการก่อสร้างถนน...สาย -โครงการบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคม..	กองช่าง	สำนักงานปลัด
				๒.ระบบไฟฟ้าสาธารณะ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	ปีละ ๓๐ ดวง	๒. ติดตั้งปรับปรุงบำรุงระบบไฟฟ้าสาธารณะ	-โครงการพัฒนาบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า		
				๓.ระบบประปา	๓	๓	๓	๓	ปีละ ๓ โครงการ	๓. ปรับปรุงและพัฒนา ระบบประปาและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อูบโภาค บริโภาคให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ	-โครงการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ -โครงการ		
				๔.สาธารณูป-การที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น	๑	๑	๑	๑	ปีละ ๑ โครงการ	๔. ปรับปรุงและติดตั้งพัฒนาระบบโทรคมนาคม	-โครงการก่อสร้างต่างๆ		

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน	
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔						
เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา	การพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา และทรัพยากรมนุษย์	ยกระดับคุณภาพการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึงประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	๑.ร้อยละ ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	๗๕	๗๕	๗๕	๗๕	ปีละ ๗๕ %	๑. จำนวนร้อยละที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน	โครงการที่ส่งเสริมศพด. และรร.ในพื้นที่	กองการศึกษา	-	
				๒.จำนวนผู้ที่ได้รับการสนับสนุนทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๘๐	๑๐๐	๑๒๐	๑๔๐	ปีละ ๒๐ คน					๒. สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ
				๓.จำนวนชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	๔	๕	๖	๖	ปีละ ๑ หมู่บ้าน					
				๔.ร้อยละ ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	ร้อยละ ๒๐ ต่อปี					๔. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของเด็กปฐมวัยและการศึกษาระดับพื้นฐาน

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อพท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อพท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม	การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และการท่องเที่ยว	๑.เพื่อพัฒนาให้ประชาชนในตำบลมีการประกอบอาชีพมั่นคงและสร้างรายได้ที่เพียงพอ	๑.จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ดำเนินงาน	๑	๑	๑	๑	ปีละ ๑ โครงการ	๑. ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรสินค้าชุมชนและสินค้าแปรรูป	โครงการตลาดนัดปลอดสาร	สำนักงานปลัด	อพท.ในเขตอ.วังจันทร์ อบจ.ระยอง
				๒.สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพของประชาชนในตำบลวังจันทร์ ให้มีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้	๒.จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ	๕	๕	๕	๕				

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้า	๑.จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ป้องกันภัยโรคติดต่อ	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	ปีละ ๑๐ โครงการ	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านสาธารณสุข	โครงการป้องกันโรคติดต่อและส่งเสริมสุขภาพ	สำนักงานปลัด	กองทุนระบบหลักประกันสุขภาพ รพ.สต.บ้านวังจันทร์
				๒.สร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน	๒	๒	๒	๒	ปีละ ๒ โครงการ	๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการกีฬา	ส่งเสริมสุขภาพและกีฬาด้านยาเสพติด		

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/ โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้า ของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/ โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก	หน่วย สนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
อนุรักษ์ ฟื้นฟู และ ควบคุมการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาสีเขียว บนพื้นฐานของการอยู่ ร่วมกัน	การพัฒนา อุตสาหกรรมที่เป็น มิตร และบริหาร จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน	การพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรม ชาติและ สิ่งแวดล้อม	ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ได้รับการ อนุรักษ์และ พัฒนา	๑.จำนวน โครงการ/ กิจกรรม	๓	๓	๓	๓	ปีละ ๓ โครงการ	๑. สนับสนุนส่งเสริมให้ ชุมชนมีส่วนร่วมในการ ดูแลรักษาและบริหาร จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ส่งเสริม ปรับปรุง ด้าน สิ่งแวด ล้อม	สำนักงาน ปลัด	อบจ.
				๒.จำนวน โครงการ/ กิจกรรม	๓	๓	๓	๓	ปีละ ๓ โครงการ	๒. การวางแผนกำจัดขยะ มูลฝอย	แก้ไข ปัญหาการ จัดการ		

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อพท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อพท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน		
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔							
เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และการเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาด้านการบริหารจัดการองค์กรและเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑.เพื่อระบบการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล	๑.จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร	๓	๓	๓	๓	ปีละ ๓ โครงการ ปีละ ๕ คน	๑. การพัฒนาบุคลากรและองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ	ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากร	สำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง และ กองการศึกษา	-		
			๒.ประสานความร่วมมือและสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาขององค์กร	๒.จำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	ปีละ ๑๐ โครงการ		๒. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล			ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	สำนักงานปลัด
			๓.การพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ อบต.	๓	๓	๓	๓	ปีละ ๔ โครงการ	๓. ซ่อมแซม/ปรับปรุงที่ทำการ อบต.		ซ่อมแซมที่ทำการให้พร้อมให้บริการประชาชน			สำนักงานปลัด	

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/ โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้า ของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/ โครงการ	หน่วยงาน รับผิดชอบ หลัก	หน่วย สนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนาศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาและคุณภาพชีวิตสังคม และการเมืองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนาด้านสังคม ศาสนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑.เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีคุณธรรมจริยธรรม	จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการ	๕	๕	๕	๕	ปีละ ๕ โครงการ	๑. การพัฒนาจิตสำนึกและตระหนักในการอยู่ร่วมกันในสังคม	ให้เบียดยั้งชีพ..... ฯลฯ	สำนักงานปลัด และกองการศึกษา	วัฒนธรรมอำเภอ
			๒.เพื่อสร้างความสามัคคีความเอื้อเฟื้อต่อผู้ด้อยโอกาสทางสังคมและสร้างความสมานฉันท์ในสังคม		๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	ปีละ ๑๐ โครงการ	๒. ส่งเสริมกิจกรรมงานรัฐพิธี ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	โครงการสนับสนุน..... วัฒนธรรม จ.ระยอง ฯลฯ		
			๓.เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินรวมถึงป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุข		๓	๓	๓	๓	ปีละ ๓ โครงการ	๓. งานป้องกันสาธารณภัย	โครงการเฝ้าระวังฯ โครงการอบรมอปท.	สำนักงานปลัด	

ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท. ในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์ อปท.	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด ผลผลิต/โครงการ	ค่าเป้าหมาย				ความก้าวหน้าของเป้าหมาย	กลยุทธ์	ผลผลิต/โครงการ	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยสนับสนุน
					๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔					
เสริมสร้างมาตรฐาน การดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของประชาชน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	การพัฒนา คุณภาพชีวิต สังคม และ การเมือง ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	การพัฒนา ด้าน คุณภาพชีวิต และสังคมอยู่ดีมี สุข	๑.ส่งเสริม และพัฒนา หลักปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	จำนวน โครงการ/ กิจกรรม ที่ ดำเนินการ	๕	๕	๕	๕	ปีละ ๕ โครงการ	๑. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานครอบครัว	โครงการ ที่ส่งเสริม ด้านสตรี ครอบครัว ผู้สูงอายุ และ เยาวชน ฯลฯ	สำนักงาน ปลัด	กรมส่งเสริมฯ
			๒.สนับสนุน และส่งเสริม เพื่อสร้าง โอกาสให้ ชุมชน		๕	๕	๕	๕	ปีละ ๕ โครงการ	๒. ส่งเสริมสนับสนุนและ พัฒนางานสวัสดิการ สังคม	โครงการ ที่เป็นการ จัด สวัสดิการ ให้กับเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ ได้รับ ผลกระทบ จากโรค เอ็ดส์ และผู้ด้อย โอกาส		

ส่วนที่ ๔

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ และ สาธารณสุข	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์
๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน การศึกษา กีฬา และทรัพยากร มนุษย์	ด้านบริหารงานทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักงานปลัด	
		ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ อาชีพ และการ ท่องเที่ยว	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานการเกษตร	สำนักงานปลัด	
๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน สาธารณสุข	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานสาธารณสุข	สำนักงานปลัด	
			แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง/สำนักงานปลัด	
๕	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	สำนักงานปลัด/กองคลัง	
			แผนงานการเกษตร	สำนักงานปลัด	
๖	ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหาร จัดการองค์กรและเทคโนโลยี สารสนเทศ	ด้านบริหารทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักงานปลัด	
		ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานเคหะและชุมชน	สำนักงานปลัด	
๗	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	ด้านบริหารทั่วไป	แผนงานการรักษาความ สงบภายใน	สำนักงานปลัด	
		ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานสังคมสงเคราะห์	สำนักงานปลัด	
			แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
			แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	
			แผนงานงบกลาง	สำนักงานปลัด	
๘	ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคมอยู่ดีมีสุข	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	สำนักงานปลัด	
รวม	๘ ยุทธศาสตร์	๒ ด้าน	๑๐ แผนงาน	๔ สำนัก/กอง	

